

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نفت

«سال توليد دانش بنیان و اشتغال آفرین»

بسمه تعالی

اداره کل بهداشت، ایمنی و محیط زیست و پدافند غیرعامل

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۳/۲۵

شماره: اب ام / ۱۳۱۰۱۳

پیوست :-

معاون محترم وزیر و مدیرعامل محترم شرکت ملی نفت	جناب آقای دکتر خجسته مهر
معاون محترم وزیر و مدیرعامل محترم شرکت ملی گاز	جناب آقای دکتر چگنی
معاون محترم وزیر و مدیرعامل محترم شرکت ملی پالایش و پخش	جناب آقای مهندس سالاری
معاون محترم وزیر و مدیرعامل محترم شرکت ملی صنایع پتروشیمی	جناب آقای مهندس شاهمیرزایی

موضوع: بخشنامه شماره (۱) - ابلاغ الزامات ایمنی ساختمان های اداری و تأسیسات صنعت نفت

با سلام و احترام؛

عطف به دستور وزیر محترم نفت طی ابلاغیه شماره ۱۸۶-۲۰/۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۱۰ با موضوع پایش مستمر و ایمن سازی ساختمان های ستادی و تأسیسات صنعت نفت و بند هفتم مصوبات بیست و ششمین جلسه شورای معاونان (نامه محرمانه شماره ۲۱۶۱/ص/م مورخ ۱۴۰۱/۳/۲۴)، بدینوسیله اهم اقدامات اجرایی به منظور ارزیابی و ارتقاء وضعیت ایمنی ساختمان های ستادی و مستقر در تأسیسات صنعت نفت با اولویت ساختمان های بلند مرتبه (دارای حداقل ارتفاع ۲۳ متر) به شرح زیر جهت اجرا ابلاغ می گردد:

۱. به منظور طرح ریزی، تقسیم وظایف، تصمیم گیری و پیگیری اجرا و نظارت بر حسن اجرای الزامات این بخشنامه و سایر ضوابط ابلاغی آتی در خصوص ایمنی ساختمان ها، کمیته ایمنی ساختمان در سطوح شرکت های اصلی، فرعی تابعه و مناطق، متشکل از نمایندگان امور HSE، منابع انسانی و خدمات نگهداشت و پشتیبانی، مهندسی و ساختمان و حراست سازماندهی و حداقل ماهانه یکبار تشکیل جلسه دهد. حسب ضرورت و بنا به پیشنهاد اعضاء کمیته، نمایندگانی از سایر واحدها نیز می توانند در کمیته حضور یابند.

۲. برای کلیه ساختمان های مشمول این ابلاغیه، شناسنامه ساختمان مطابق الگوی مندرج در مباحث مقررات ملی ساختمان تهیه و به طور مستمر، به روزرسانی شود.

۳. کلیه نقشه های مهندسی از قبیل طراحی ساختمان، برق، آب، فاضلاب، مخبرات و شبکه و سیستم آتش نشانی به عنوان مدارک فنی تهیه و گردآوری و در صورت اعمال تغییرات به روز رسانی شوند، همچنین این مدارک در دسترس واحدهای ذیربط (HSE، تعمیرات و نگهداشت، خدمات پشتیبانی و آتش نشانی) قرار گیرند.

۴. به منظور شناسایی، غربال گری اولیه و تهیه فهرست ساختمانها و تأسیسات نیازمند مقاوم سازی، وضعیت کلیه ساختمان ها و تأسیسات در شاخص های زیر در انطباق با ضوابط و استانداردهای معتبر ملی و بین المللی مورد ارزیابی قرار

گیرند. نتیجه ارزیابی باید به کمیته ایمنی ساختمان گزارش شده و ضمن تهیه فهرست و اولویت بندی ساختمانها و تاسیسات نیازمند مقاوم سازی، برنامه رفع نواقص / اقدام اصلاحی با اولویت بندی بر مبنای ریسک، در دستور کار قرار گیرد.

۴-۱. شاخص سازه ای و تأسیساتی شامل:

- سازه، اجزاء ساختمان و تأسیسات، کمیت و کیفیت مصالح، وضعیت ستون ها، دیوارهای باربردار، نقاط آبگیر و ترک ها.
- مقاومت و استحکام سازه ای در برابر زلزله، فرونشست و سایر شرایط غیرمترقبه یا انسان ساخت.
- وضعیت سیستم های ایمنی و اجراء اصولی سامانه های اعلان و اطفاء حریق ساختمان و تأسیسات.
- الزامات تخلیه، نجات و مسیرهای فرار و خروج اضطراری.
- کارایی روش های حفاظت غیر فعال (نظیر پوشش های ضد حریق سازه های فلزی، رنگ های ضد حریق و ...) در کاهش ریسک حریق و منطقه بندی حریق برای جلوگیری از توسعه حریق و انتقال دود.
- الزامات ایمنی برق و ظرفیت تحمل بار در کلیدها، کابل ها و سیم کشی ساختمان و تأسیسات.
- وضعیت بهداشتی ساختمان نظیر شناسایی و رفع نواقص در شرایط غیر بهداشتی آزاردهنده و دارای پتانسیل آسیب رسانی به سلامت افراد مانند استنشاق مواد سمی، روشنایی نامناسب، آب آشامیدنی آلوده، عدم تعبیه سیستم های دفع فاضلاب.
- وضعیت قدمت و فرسودگی بنا و نیاز / عدم نیاز به نوسازی از نقطه نظر مهندسی
- اجرای کامل مقررات ملی آسانسور به لحاظ ایمنی و عملکردی (مشمول استاندارد اجباری).
- عملکرد سیستم تهویه HVAC به منظور حصول اطمینان از کاهش یا کنترل سرعت دود در طبقات تحت تأثیر حریق و تأمین هوای تازه در مسیر خروج افراد.

۴-۲. شاخص محیطی شامل:

- وضعیت دسترسی ها، قرارگیری روی حریم گسل ها، زون های فرونشست، فروریزش، لغزش، مسیر سیلاب و ...

۴-۳. شاخص کاربری شامل:

- خطرات موجود در ساختمان، ارزیابی ریسک و اجرای راهکارهای پیشگیرانه / اصلاحی.
- انطباق فضا با تراکم جمعیت، نوع بهره برداری ساختمان، شرایط بهداشتی و ایمنی مناسب.
- انطباق ساختمان با مفاد پروانه ساختمان و بررسی وضعیت اخذ مجوزهای لازم در خصوص تغییر کاربری ها.
- محاسبه بار حریق بر مبنای وزن مواد قابل احتراق از قبیل لوازم و مبلمان چوبی، کاغذها و مدارک، کف پوش ها و تقسیم بندی ساختمان ها به مکانهای کم خطر، با خطر متوسط و پر خطر بر اساس مراجع و استاندارد های مرتبط.

۴-۴. شاخص ضوابط و مدارک شامل:

- طی نظامات اداری احداث ساختمان.
- اجرای صحیح مقررات مهندسی در ساخت و ساز.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نفت

«سال تولید و انشای بنیان و اشغال آفرین»

بسمه تعالی

اداره کل بهداشت، ایمنی و محیط زیست و پدافند غیرعامل

۵. ضمن تهیه چک لیست های تخصصی؛ وضعیت سلامت فنی و آماده به کار بودن سامانه های ایمنی و آتش نشانی ساختمانها در بازه زمانی ماهانه مورد بازرسی قرار گرفته و نتیجه به کمیته ایمنی ساختمان گزارش شود. در صورت مشاهده هرگونه نقص در سامانه های ایمنی و آتش نشانی در اسرع وقت نسبت به رفع آن اقدام شود.

۶. هرگونه تغییر کاربری کلی/ جزئی ساختمان ها باید به تأیید کمیته ایمنی ساختمان شرکت اصلی/ فرعی تابعه، منطقه مربوطه برسد. در ارزیابی تغییر کاربری، اطمینان حاصل شود که کاربری جدید دارای مخاطرات کمتری نسبت به کاربری فعلی ساختمان بوده و منجر به افزایش بار حریق و تحمیل ریسک های بیشتر نخواهد شد.

۷. کلیه ساختمان ها باید دارای مسئول مشخص و معرفی شده بوده و کلیه فعالیتهای مرتبط با پایش مستمر، نگهداری و تعمیرات ساختمان، تحت سرپرستی مسئول ساختمان باشد.

۸. انجام هرگونه فعالیت تعمیراتی و عملیاتی در ساختمان های اداری و تأسیسات تابعه، منوط به اخذ مجوزهای لازم در قالب پرمیت ساختمانی بر اساس فرمت مشخص و تایید افراد ذیصلاح نظیر مسئول ساختمان می باشد. مدیریت HSE شرکت های اصلی و ادارات HSE شرکتهای فرعی تابعه، موظف به تدوین و ابلاغ ضوابط صدور و فرمت پروانه کار ساختمانی می باشند.

۹. کلیه ساختمان های اداری و مستقر در تأسیسات باید مجهز به سیستم اعلان حریق استاندارد باشند. در خصوص ساختمان هایی که فاقد سیستم اعلان حریق می باشند، باید بر اساس ضوابط و استانداردهای مرجع ملی / بین المللی نسبت به طراحی و اجرای این سیستم اقدام گردد.

۱۰. با توجه به نتایج ارزیابی بار حریق، ساختمان هایی که در رده پرخطر قرار می گیرند باید با اولویت ویژه ایمن سازی شوند و در صورت بالا بودن بار حریق در هر دفتر و ساختمان بلافاصله نسبت به کاهش آن تا سطح کم خطر اقدام گردد.

۱۱. لازم است مسیرهای خروج از ساختمان و فرار از حریق به تعداد کافی و با ظرفیت لازم پیش بینی شده و عاری از موانع مسدود کننده مسیرها باشد. در خصوص مسیرهای خروج اضطراری توجه به موارد زیر مورد تأکید است:

- روشنایی کافی در مسیرهای فرار تأمین شده و کلیه خروجی ها به نحو مناسب و مطابق استاندارد علامت گذاری و مشخص شوند. به علاوه، پیش بینی برق و روشنایی اضطراری در مسیرهای تخلیه و فرار الزامی است.
- در ساختمانهایی که فاقد مسیرهای خروج اضطراری می باشد، ضرورت دارد ضمن بررسی امکان ایجاد مسیرهای خروج اضطراری دائمی، تمهیدات لازم از جمله تعبیه شوت نجات در نظر گرفته شود.
- راهکارهای لازم برای جلوگیری از نفوذ شعله، دود و گازهای سمی به مسیرهای خروج (از جمله دود بند) به نحو مناسب و با توجه به کاربری، ابعاد و ارتفاع ساختمان در نظر گرفته شود.

- در خصوص ساختمانهای بلند مرتبه (دارای حداقل ارتفاع ۲۳ متر) اولویت امکانات نجات از طریق راه پله ها است. همچنین باید شبکه روشنایی، خروج اضطراری، شبکه هشدار، اعلان و اطفاء حریق، پمپ های آتش نشانی ساختمان و حداقل یک خط از آسانسورها در هنگام وقوع شرایط اضطراری و حریق در وضعیت عملیاتی قرار داشته باشد.
- ۱۲. در کلیه ساختمانهای اداری و یا مستقر در تأسیسات، بازرسی مستمر آسانسورها و اخذ گواهی نامه بازرسی معتبر از مراجع ذیصلاح شخص ثالث و همچنین بیمه نامه آسانسور ضروری است.
- ۱۳. نصب و به کارگیری کلید قطع خودکار گاز ورودی به ساختمان به منظور قطع جریان در زمان وقوع شرایط اضطراری (نشت گاز- حریق و زلزله) مطابق مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان مورد بررسی و اقدام قرار گیرد.
- ۱۴. در کلیه ساختمانهای اداری و ساختمان های مستقر در تأسیسات، دستورالعملهای واکنش در شرایط اضطراری با توجه به نتایج ارزیابی مخاطرات ساختمان و سناریوهای معتبر، تدوین و جاری سازی شود. این دستورالعمل ها باید حداقل شامل موارد زیر باشد:
- تعیین فرمانده صحنه هر ساختمان و شرح وظایف، مسئولیت ها و اختیارات.
- تدوین شرح وظایف افراد مسئول در سناریوهای شرایط اضطراری.
- ایجاد سازو کار و اجرای برنامه تخلیه ایمن و سریع ساکنان ساختمان.
- برقراری سیستم هوشمند و یا دستی به منظور سرشماری دقیق و اطلاع از وضعیت حضور نفرات ساختمان.
- مشخص کردن نحوه ارتباطات برون سازمانی با نهادهای مسئول و ارتقاء هماهنگی های لازم.
- طرح ریزی و اجرای تمرین ها و مانورهای آمادگی واکنش در شرایط اضطراری به صورت ادواری (حداقل سالانه یک بار).
- تعیین سرفصل و تقویم آموزشی به منظور برگزاری دوره های عمومی و تخصصی جهت کلیه افراد مسئول در شرایط اضطراری.
- ۱۵. به منظور تسریع در تخصیص بودجه، تصویب خواهی طرح ها و پروژه های مقاوم سازی ساختمان ها و تأسیسات و مرتفع نمودن موانع اجرایی، اقدامات لازم وفق بند هفتم مصوبات بیست و ششمین جلسه شورای معاونان (نامه محرمانه شماره ۲۱۶۱/ص/م مورخ ۱۴۰۱/۳/۲۴) صورت پذیرد.
- خواهشمند است در خصوص اجرایی شدن مفاد این بخشنامه در سطح شرکت اصلی، فرعی تابعه و مناطق دستور اقدام لازم صادر و مقرر فرمایید گزارش اقدامات انجام شده و برنامه های آتی به منظور عملیاتی نمودن مفاد این بخشنامه در شرکت های اصلی و فرعی تابعه تا تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۵ به این اداره کل ارسال شود. گزارش به شرکت های اصلی و موظف به پیگیری باشند.

مظاہر انصاری

مدیر کل

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نفت

«سال تولید و انشای بنیان و اشغال آفرین»

بسمه تعالی

اداره کل بهداشت، ایمنی و محیط زیست و پدافند غیرعامل

رونوشت:

- جناب آقای مهندس اوجی وزیر محترم نفت؛ جهت استحضار لطفاً.
- جناب آقای مهندس زیدی فرد معاون محترم وزیر در امور مهندسی، پژوهش و فن آوری؛ جهت استحضار لطفاً.